

Kriminaliteta v SR Sloveniji leta 1986

(Po podatkih RSNZ SR Slovenije)

Pavle Čelik*

I. Uvod

Članek obravnava kazniva dejanja, ki so jih zapisali miličniki in kriminalisti v SR Sloveniji v obdobju od 1. 12. 1985 do 30. 11. 1986. Podatki so vzeti iz gradiva »Statistični podatki o kriminaliteti v letu 1986«, ki ga je izdal Republiški sekretariat za notranje zadeve marca letos in so uradni podatki o delovanju teh organov na področju zatiranja te vrste odklonskosti.

Razčlemba upošteva kriminaliteto po kazenskem zakonu SR Slovenije, ki pomeni veliko večino teh dejanj, ter kriminaliteto po KZ SFRJ, po KZ drugih socialističnih republik in avtonomnih pokrajin ter po posebnih zveznih zakonih, ki pomeni majhen del tovrstne odklonskosti v naši republici.

Niso upoštevana kazniva dejanja ogrožanja javnega cestnega prometa, dejanja, ki so jih storili otroci in dejanja, ki so bila raziskana v letu 1986, storjena pa prej. Obseg zajetja podatkov je v bistvu enak kot v prejšnjih letih v podobnih sestavkih in so podatki po tej plati primerljivi.

Večina podatkov se nanaša na vso republiko, nekateri pa tudi na območje uprav za notranje zadeve, mest in občin; število teh enot se v letu 1986 ni spremenilo v primerjavi s prejšnjim letom.

II. Splošni podatki o kaznivih dejanjih leta 1986

Miličniki in kriminalisti so leta 1986 naznanili javnim tožilstvom v SR Sloveniji 38 118 kaznivih dejanj, kar je 4658 dejanj manj kot v prejšnjem letu ali zmanjšanje za 10,9 odstotka. Podrobnejši podatki so v preglednici 1.

V letu 1986 se je v primerjavi z letom 1985 zmanjšalo število kaznivih dejanj po KZ SRS za 4656, po KZ SFRJ za 4, po KZ drugih socialističnih republik in avtonomnih pokrajin za 5, povečalo pa se je število kaznivih dejanj po posebnih zveznih zakonih in sicer za 8 dejanj. Če upoštevamo poglavja kazenskih zakonov, se je število kaznivih dejanj leta 1986 v primerjavi s prejšnjim letom povečalo pri 8 poglavjih in zmanjšalo pri 15 poglavjih, pri 2 poglavjih pa ni bilo zapisano nobeno kaznivo dejanje. Povečanje števila kaznivih de-

janj je zelo majhno, medtem ko je zmanjšanje števila dejanj pri posameznem poglavju kazenskega zakona opazno; največje zmanjšanje je pri kaznivih dejanjih zoper upravljanje družbenih sredstev in naravna bogastva, zoper javni red in mir ter zoper pravosodje.

Po registru prebivalstva 30. junija 1986 je bilo v Sloveniji 1 980 718 prebivalcev in to je 4,5 odstotka več kot leto poprej. Na 100 000 prebivalcev je prišlo poprečno 1924 kaznivih dejanj, leta 1985 pa 2261 dejanj.

Od leta 1953, ko se vodi bolj ali manj enotna statistika kriminalitete v SR Slovenije, je bilo število kaznivih dejanj bistveno večje kot v letu 1986 še v letu 1982, 1983, 1984 in 1985, daleč največje v tem 34-letnem obdobju pa je bilo leta 1983.

Delavci organov za notranje zadeve so leta 1986 razvrstili 36 010 dejanj v splošno kriminaliteto, 2071 dejanj v gospodarsko in 37 dejanj v politično kriminaliteto.

V preglednici 2 navajamo podatke o številu obravnavanih dejanj na območju posameznih uprav za notranje zadeve.

Leta 1986 so v primerjavi z letom 1985 na območju vseh uprav za notranje zadeve obravnavali manj kaznivih dejanj. Opazno največ kaznivih dejanj je na območju UNZ Ljubljana mesto, saj je tam skoraj tretjina vse slovenske kriminalitete; nato prideta UNZ Maribor in Celje. Najmanj teh dejanj so obravnavali na postojnskem in trbovljskem območju.

To leto so v mestu Ljubljani zabeležili 9539 dejanj, v Mariboru 3195, v Celju 1820, v Kranju 929 in v Kopru 549 dejanj. Obseg kriminalitete se je v primerjavi z letom prej povečal le v mestu Celje, v drugih štirih navedenih mestih pa se je zmanjšal. V navedenih mestih je bilo skupaj 42,06 odstotka vse slovenske kriminalitete.

Tako imenovana kriminalitetna ura je znašala eno kaznivo dejanje poprečno vsakih slabih 14 minut.

Prikazati velja tudi kriminaliteto po občinah naše republike. Preglednica 3 prikazuje to kriminaliteto v številkah in v odstotkih. Iz nje se lepo vidi obremenjenost s kriminalom na območju slovenskih občin.

V Sloveniji je 65 občin in poprečno je bilo 586 kaznivih dejanj na eno občino. Nad tem povprečjem se je zvrstilo 21 občin, drugih 44

* Pavle Čelik, magister socioloških znanosti, načelnik inšpektorata milice UNZ Ljubljana mesto.

Preglednica 1: Kazniva dejanja v SR Sloveniji leta 1986 po poglavjih kazenskih zakonov

Kazniva dejanja zoper	Število	Odstotek
1	2	3
— življenje in telo	1 684	4,42
— svoboščine in pravice človeka in občana	350	0,91
— samoupravljanje	17	0,04
— delovno razmerje in socialno varnost	35	0,09
— zakonsko zvezo, družino in mladino	143	0,37
— spolno nedotakljivost in moralo	256	0,67
— čast in dobro ime	51	0,13
— človekovo zdravje	6	0,02
— upravljanje družbenih sredstev in naravna bogastva	1 700	4,46
— družbeno in zasebno premoženje	31 363	82,28
— pravni promet	581	1,52
— uradno dolžnost in javna pooblastila	53	0,14
— pravosodje	181	0,47
— javni red in mir	619	1,62
— splošno varnost ljudi in premoženja	425	1,11
— varnost javnega prometa	94	0,25
SKUPAJ KZ SRS	37 559	98,53
— temelje soc. samoup. družb. ureditve in varnosti SFRJ	24	0,06
— človečnost in mednarodno pravo	2	—
— ugled SFRJ, tuje države in mednarodne organizacije	9	0,02
— gospodarstvo in enotnost jugoslovanskega trga	195	0,51
— uradno dolžnost uradnih oseb v zveznih organih	6	0,01
— oborožene sile	4	—
— druge družbene vrednote	196	0,51
SKUPAJ KZ SFRJ	437	1,15
KD po posebnih zveznih zakonih	67	0,18
KD po KZ drugih SR in SAP	56	0,15
SKUPAJ	38 118	100,0

občin pa pod to povprečje. Znatno največ kriminala je bilo zapisanega v občini Ljubljana Center, za njo pa so se razvrstile občine Celje, Šiška, Vič, Rotovž, Bežigrad in Moste. Med občine z najmanjšim številom kaznivih dejanj spadajo Logatec, Dravograd, Ormož, Mozirje in Zagorje ob Savi.

Družbena skupnost in občani so utrpeli 8,7 milijarde dinarjev škode, povzročene s kaznivimi dejanji. Škoda družbene skupnosti je dosegla 6,9 milijarde dinarjev, zasebnikov pa 1,7 milijarde dinarjev. Povečanje skupne škode je bilo več kot enkrat večje v primerjavi z letom 1985; to je predvsem posledica velike inflacije dinarja. V škodo družbenega premoženja je bilo storjenih 12 517 kaznivih dejanj in 25 601 dejanje v škodo zasebnega premoženja.

Preglednica 2: Kazniva dejanja po upravah za notranje zadeve leta 1986

Uprava za notranje zadeve	Kazniva dejanja	
	število	odstotek
Celje	5 086	13,34
Koper	1 906	5,00
Kranj	3 064	8,04
Krško	1 285	3,37
Ljubljana-mesto	10 207	26,78
Ljubljana-okolica	2 507	6,58
Maribor	6 404	16,80
Murska Sobota	1 739	4,56
Nova Gorica	1 487	3,90
Novo mesto	2 061	5,41
Postojna	607	1,59
Slovenj Gradec	841	2,21
Trbovlje	772	2,02
Drugje, neznano	152	0,40
SR Slovenija	38 118	100,00

III. Splošna kriminaliteta

Miličniki in kriminalisti so leta 1986 uvrstili v splošno kriminaliteto 36 010 kaznivih dejanj in to je 10,5 odstotka manj kot leto poprej, ko je bilo 40 251 takih dejanj. Delež splošne kriminalitete je dosegel 94,5 odstotka vse kriminalitete in to je 0,4 odstotka več kot je znašal leta 1985. Opaziti je težnjo, da se delež klasične vrste kaznivih dejanj v vsej kriminaliteti v SR

organov za notranje zadeve so bili občani in družba s temi dejanji oškodovani za približno 2,5 milijarde dinarjev ali 52 odstotkov več kot leto poprej.

Posamezne uprave za notranje zadeve so obravnavale to število kaznivih dejanj, našteji pa jih bomo po vrstnem redu glede na število primerov: Ljubljana mesto 9336, Maribor 5157, Celje 4072, Kranj 2386, Ljubljana okolica 2072, Novo mesto 1563, Koper 1545, Murska Sobota 1304, Nova Gorica 1190, Krško 923, Slovenj Gradec 628, Trbovlje 574 in Postojna 474. Število teh dejanj se je v primerjavi z letom prej zmanjšalo na območju vseh uprav za notranje zadeve.

Na kratko bodo prikazane nekatere značilnosti posameznih dejanj iz 15. poglavja KZ SR Slovenije, naštete glede na število primerov:

a) Bilo je 13 775 navadnih tatvin: 6006 v škodo družbenega in 7769 v škodo zasebnega premoženja. Skupna škoda je znašala 466 milijonov dinarjev. V primerjavi z letom 1985 se je število teh dejanj zmanjšalo za 2577 in to je največ med vsemi vrstami kaznivih dejanj. Zmanjšanje števila navadnih tatvin je pomenilo 55,3 odstotka zmanjšanja števila kaznivih dejanj med letom 1986 in 1985. Lahko domnevamo, da je na zmanjšanje števila navadnih tatvin vplivala tudi stopnja prijavljivosti teh dejanj od občanov, ki so največkrat prizadeti s temi dejanji.

b) Zapisali so 6774 vlomnih tatvin, to je 754 primerov manj kot leto prej. Na škodo družbenega premoženja je bilo 1776 dejanj, 4998 dejanj pa na škodo zasebnega sektorja. Skupnost in posamezniki so bili s temi dejanji oškodovani za 636 milijonov dinarjev.

c) Bilo je 2247 poškodovanj tuje stvari in to je 177 primerov manj kot leta 1985. Družbeno premoženje je bilo oškodovano v 899 primerih, zasebno premoženje pa v 1348 primerih. Skupna škoda je dosegla 91 milijonov dinarjev.

č) Kriminalisti in miličniki so obravnavali 1844 goljufij in to je 75 dejanj več kot leto prej. Družba je bila oškodovana s 791 dejanji, posamezniki pa s 1053 dejanji. Celotna škoda je znašala 287 milijonov dinarjev.

d) Bilo je 1711 tatvin koles, vse na škodo zasebnega premoženja in to je 910 dejanj manj kot leto prej. Škoda je znašala 58 milijonov dinarjev.

e) Bilo je 1205 odvzemov motornih vozil, to je 167 primerov več kot leto prej. Družbeno premoženje je bilo oškodovano s 114 dejanji, zasebno premoženje pa s 1091 dejanji. Skupna škoda je znašala 80 milijonov dinarjev.

f) Na škodo zasebnega premoženja je bilo 808 tatvin koles z motorjem in motornih koles; na škodo družbenega premoženja ni bilo zapisano nobeno tako dejanje. Škoda je znašala 103 milijone dinarjev. V primerjavi z letom 1985 se je število teh dejanj zmanjšalo za 260 primerov.

g) Bilo je 614 velikih tatvin in to je 319 primerov več kot leto prej. Na škodo družbenega in zasebnega premoženja je bilo po 307 dejanj. Škoda je dosegla 250 milijonov dinarjev.

h) Zapisali so 589 žepnih tatvin, vse na škodo občanov, to je 162 dejanj manj kot leto prej. Škoda je znašala okrog 18 milijonov dinarjev.

i) Delavci organov za notranje zadeve so obravnavali 144 ropov in roparskih tatvin, to je 14 dejanj več kot leto prej. Družba je bila oškodovana z 11 dejanji in posamezniki s 133 dejanji. Škoda je znašala 29 milijonov dinarjev.

j) Zapisali so 144 drznih tatvin, to je 48 manj kot leto prej. Na škodo družbenega premoženja je bilo 22 dejanj in na škodo zasebnega premoženja 122 dejanj. Škoda je znašala 1 milijon dinarjev.

k) Bilo je 108 zatajitev, 94 dejanj v škodo družbenega in 14 dejanj v škodo zasebnega premoženja. Leto prej je bilo 19 dejanj te vrste več. Škoda je znašala 23 milijonov dinarjev.

l) Zapisanih je bilo 62 požarov iz malomarnosti in to je 3 primere manj kot leto prej. Družbeno premoženje je bilo oškodovano z 29 dejanji, zasebno premoženje pa s 33 dejanji. Škoda je znašala 190 milijonov dinarjev.

m) Bilo je 50 požigov, to je 12 dejanj manj kot leta 1985; 12 dejanj je bilo v škodo družbenega in 38 dejanj v škodo zasebnega premoženja. Škoda je bila 80 milijonov dinarjev.

n) Storilci so v 36 primerih ukradli avtomobil, 4-krat v škodo družbe in 32-krat v škodo občanov. Leto prej je bilo 33 takih dejanj. Škoda je znašala 50 milijonov dinarjev.

o) Miličniki in kriminalisti so obravnavali 1252 drugih kaznivih dejanj iz 15. poglavja KZ SRS in sicer 526 prikrivanj, 310 nezakonitih vselitev, 19 izsiljevanj, 8 oderuštrev, 5 poškodovanj ali uničenj stvari, ki so posebnega kulturnega ali zgodovinskega pomena, 3 dejanja nedovoljenega izvoza takih stvari itd.

Prikazali smo 15 vrst kaznivih dejanj zoper družbeno in zasebno premoženje ter jih primerjali z letom 1985. Tako je moč ugotoviti, da se je leta 1986 število 10 vrst teh dejanj zmanjšalo, 5 vrst pa zvečalo. V letu 1986 se je povečalo število velikih tatvin, odvzemov motornih vozil, goljufij, ropov in roparskih tatvin ter tatvin avtomobilov.

Delavcem organov za notranje zadeve je uspelo raziskati 15 621 kaznivih dejanj zoper družbeno in zasebno premoženje, to je 49,8 odstotka. Raziskanost teh vrst dejanj je bila 2,4 odstotka boljša kot leto prej. Raziskali so vse primere izsiljevanj, oderuštjev, prikrivanj, nezakonitih vselitev in nedovoljenega izvoza stvari, ki so posebnega kulturnega ali zgodovinskega pomena. Pri nekaterih drugih kaznivih dejanjih je odstotek raziskanosti tak: tatvine 45,0 %, velike tatvine 35,7 %, roparske tatvine 77,0 %, ropi 69,5 %, zatajitve 93,6 %, odvzem motornega vozila 68,9 %, goljufija 96,5 %, poškodovanje tuje stvari 64,5 %, poškodovanje ali uničenje stvari, ki so posebnega kulturnega ali zgodovinskega pomena 80,0 % in požig 84,0 %.

2. Kazniva dejanja zoper življenje in telo (VI. poglavje KZ SRS)

Kazniva dejanja zoper življenje in telo so po številu druga v skupini splošne kriminalitete. Leta 1986 so jih zapisali 1684 in so pomenila 4,4 odstotka vse in 4,7 odstotka splošne kriminalitete. Leta 1985 je bilo 1681 teh dejanj.

Kriminalisti in miličniki so obravnavali 741 lahkih telesnih poškodb, 386 hudih telesnih poškodb in 26 posebno hudih telesnih poškodb, 31 umorov in 27 poskusov umorov, 8 povzročitev smrti iz malomarnosti, 2 uboja na mah, 1 detomor in 462 drugih kaznivih dejanj. Leta 1986 se je v primerjavi z letom prej povečalo število hudih telesnih poškodb, posebno hudih telesnih poškodb in ubojev na mah, število povzročitev smrti iz malomarnosti je ostalo v obeh letih enako, število drugih kaznivih dejanj pa se je zmanjšalo.

Na območju posamezne uprave za notranje zadeve so zapisali tole število teh dejanj: Maribor 452, Celje 325, Krško 149, Novo mesto 143, Kranj 113, Ljubljana mesto 112, Murska Sobota 90, Ljubljana okolica 84, Slovenj Gradec 72, Nova Gorica 51, Koper 41, Trbovlje 35 in Postojna 16. Uprave za notranje zadeve, naštet

po vrstnem redu števila teh dejanj, so razporejene precej drugače kot pri drugih vrstah kriminalitete.

Delavci organov za notranje zadeve so raziskali 1666 teh dejanj in to pomeni, da je raziskanost dosegla 98,9 odstotka. Niso uspeli raziskati 9 hudih telesnih poškodb, 8 lahkih telesnih poškodb in 1 drugo kaznivo dejanje te vrste.

3. Kazniva dejanja zoper javni red in mir (XIX. poglavje KZ SRS)

Na tretje mesto po številu so prišla kazniva dejanja zoper javni red in mir. Zapisali so 619 teh dejanj, ki so pomenila 1,6 odstotka vse in 1,7 odstotka splošne kriminalitete. Prejšnje leto je bilo 99 dejanj več ali 13,8 odstotka.

Bilo je 354 dejanj nasilniškega obnašanja, storilci so 120-krat preprečili uradno dejanje uradni osebi in 42-krat napadli uradno osebo, ko je ta opravljala naloge varnosti, 25 dejanj lažnega izdajanja za uradno osebo, 6 primerov igranja na srečo, 2 primera širjenja lažnih vesti, 2 sodelovanji v skupini, ki je preprečila uradno dejanje uradni osebi in 68 drugih dejanj. V primerjavi z letom prej se je povečalo število preprečitev uradnega dejanja uradni osebi, igranj na srečo, sodelovanja v skupini, ki prepreči uradno dejanje uradni osebi, število drugih dejanj pa se je zmanjšalo.

Uprave za notranje zadeve so obravnavale tako število teh kaznivih dejanj: Celje 116, Ljubljana mesto 101, Maribor 86, Ljubljana okolica 63, Kranj 53, Murska Sobota 50, Nova Gorica 37, Novo mesto 29, Krško 24, Slovenj Gradec 20, Trbovlje 15, Postojna 13 in Koper 11.

Neraziskani sta ostali 2 dejanji izdajanja za uradno osebo in 6 drugih dejanj. Skupna raziskanost je bila 611 dejanj ali 98,7 odstotka.

4. Kazniva dejanja zoper pravni promet (XVI. poglavje KZ SRS)

Kazniva dejanja zoper pravni promet so bila po številu na četrtem mestu med kaznivimi dejanji splošne kriminalitete. Leta 1986 jih je bilo 581, leto prej pa 653 ali 12,2 odstotka več. Pomenila so 1,5 odstotka celotne in 1,6 odstotka splošne kriminalitete. Bilo je 552 dejanj pona-rejanja listin in 29 drugih dejanj.

Posamezne uprave za notranje zadeve so obravnavale toliko kaznivih dejanj: Ljubljana me-

sto 165, Kranj 97, Maribor 73, Koper 59, Celje 58, Novo mesto 53, Murska Sobota 16, Ljubljana okolica 15, Nova Gorica 11, Trbovlje 9, Krško in Slovenj Gradec po 8 in Postojna 5 dejanj.

Miličniki in kriminalisti so odkrili storilce 572 dejanj, kar pomeni, da je ostalo neraziskanih 1,5 odstotka teh primerov; šlo je za ponarejanje listin.

5. Kazniva dejanja zoper splošno varnost ljudi in premoženja (XX. poglavje KZ SRS)

Delavci v organih za notranje zadeve so leta 1986 obravnavali 425 dejanj zoper splošno varnost ljudi in premoženja; ta dejanja so prišla po številu na peto mesto med kaznivimi dejanji splošne kriminalitete. Leta 1985 je bilo 25 takih dejanj več, torej se je zadnje leto število teh dejanj zmanjšalo za 5,6 odstotka. Pomenila so 1,1 odstotka vse in 1,2 odstotka splošne kriminalitete.

Bilo je 133 primerov povzročitev splošne nevarnosti, 95 hudih kaznivih dejanj zoper splošno varnost, 71 povzročitev nevarnosti na deloviščih, 62 požarov iz malomarnosti, 14 kaznivih dejanj onesnažitve ali uničenja človekovega življenjskega okolja in 50 drugih dejanj. Leta 1986 se je v primerjavi z letom prej povečalo število hudih kaznivih dejanj zoper splošno varnost, povzročitev nevarnosti na deloviščih ter onesnažitev in uničenje človekovega življenjskega okolja, število vseh drugih dejanj pa se je zmanjšalo.

Uprave za notranje zadeve so obravnavale toliko kaznivih dejanj: Celje 65, Maribor 50, Ljubljana mesto 47, Novo mesto 38, Murska Sobota in Nova Gorica po 35, Kranj 34, Krško 28, Ljubljana okolica 25, Koper 24, Trbovlje 18, Slovenj Gradec 17 in Postojna 9.

Miličniki in kriminalisti so raziskali 409 teh dejanj ali 96,3 odstotka. Niso uspeli raziskati 5 dejanj povzročitve splošne nevarnosti, 2 požara iz malomarnosti, 1 hudega kaznivega dejanja zoper splošno varnost in 8 drugih dejanj.

6. Kazniva dejanja zoper svoboščine in pravice človeka in občana (VII. poglavje KZ SRS)

Kazniva dejanja zoper svoboščine in pravice človeka in občana so bila po številu na šestem mestu med splošno kriminaliteto. Leta 1986 je

bilo zapisanih 350 dejanj, leto prej pa 363 primerov, to pomeni, da se je v letu 1986 število teh dejanj zmanjšalo za 3,6 odstotka. Pomenila so 0,91 odstotka vse kriminalitete in 0,97 odstotka splošne kriminalitete.

Uprave za notranje zadeve so obravnavale tako število kaznivih dejanj: Celje 73, Maribor 63, Ljubljana mesto 42, Nova Gorica 31, Murska Sobota 27, Kranj in Ljubljana okolica po 24, Krško 21, Novo mesto 10, Trbovlje in Slovenj Gradec po 8 in Postojna 4.

Neraziskanih je ostalo 21 dejanj ali 6 odstotkov.

7. Kazniva dejanja zoper spolno nedotakljivost in moralo (XI. poglavje KZ SRS)

Bilo je 256 kaznivih dejanj zoper spolno nedotakljivost in moralo in tako so ta dejanja po številu dosegla sedmo mesto med splošno kriminaliteto. V primerjavi z letom 1985 se je število teh primerov zmanjšalo za 33 ali za 11,4 odstotka. Obseg teh dejanj je pomenil 0,67 odstotka vse kriminalitete in 0,71 odstotka splošne kriminalitete.

Miličniki in kriminalisti so obravnavali 76 posilstev, 75 poskusov posilstev, 18 primerov spolnega nasilja, 3 kršitve spolne nedotakljivosti z zlorabo položaja in 84 drugih dejanj te vrste. V primerjavi z letom 1985 se je povečalo število poskusov posilstev, število primerov kršitve spolne nedotakljivosti z zlorabo uradnega položaja je ostalo isto, število drugih dejanj pa se je zmanjšalo.

Uprave za notranje zadeve so obravnavale toliko kaznivih dejanj: Maribor 58, Ljubljana mesto 48, Celje 30, Ljubljana okolica 26, Novo mesto 17, Murska Sobota 16, Koper 14, Kranj 12, Trbovlje 11, Krško in Slovenj Gradec po 10, Nova Gorica 4, na območju Postojne pa niso zapisali nobenega takega dejanja.

Delavci v organih za notranje zadeve so raziskali 242 teh dejanj ali 94,6 odstotka. Raziskali niso 3 posilstev, 8 poskusov posilstev in 3 drugih dejanj.

8. Kazniva dejanja zoper pravosodje (XVIII. poglavje KZ SRS)

Kriminalisti in miličniki so obravnavali 181 kaznivih dejanj zoper pravosodje, to je 60 primerov manj kot leto prej in pomeni zmanjšanje

za 24,9 odstotka. Tvorila so 0,47 odstotka vse kriminalitete in 0,50 odstotka splošne kriminalitete. Bilo je 134 krivih ovadb in 47 drugih dejanj. Raziskana so bila vsa ta dejanja, ki so se po številu uvrstila na osmo mesto v splošni kriminaliteti.

Uprave za notranje zadeve so zapisale tako število dejanj: Ljubljana mesto 27, Novo mesto 22, Maribor 21, Celje 20, Kranj 19, Ljubljana okolica 13, Murska Sobota in Trbovlje po 12, Nova Gorica 9, Krško 8 in Koper, Postojna in Slovenj Gradec po 6.

9. Kazniva dejanja zoper druge družbene vrednote (XXII. poglavje KZ SFRJ)

Leta 1986 je bilo zapisanih 196 kaznivih dejanj zoper druge družbene vrednote, to je 19 primerov manj kot leto prej ali zmanjšanje za 8,8 odstotka. Ta dejanja so pomenila 0,51 odstotka vse kriminalitete v Sloveniji in 0,54 odstotka splošne kriminalitete.

Miličniki in kriminalisti so obravnavali 51 kaznivih dejanj neupravičene proizvodnje in prometa z mamili, 47 primerov omogočanja uživanja mamil in 98 drugih dejanj. Neraziskano je ostalo 1 dejanje in to pomeni, da je raziskavnost dosegla 99,5 odstotka.

Posamezne uprave so zapisale toliko kaznivih dejanj: Koper 66, Ljubljana mesto 53, Nova Gorica 42, Maribor 16, Kranj 6, Celje 5, Murska Sobota in Krško po 2, Novo mesto, Ljubljana okolica, Slovenj Gradec in Trbovlje po 1, nobenega primera pa niso obravnavali v Postojni.

10. Kazniva dejanja zoper zakonsko zvezo, družino in mladino (X. poglavje KZ SRS)

Delavci v organih za notranje zadeve so obravnavali 143 kaznivih dejanj zoper zakonsko zvezo, družino in mladino. Teh dejanj je bilo 25 manj kot leto prej, kar je zmanjšanje za 14,9 odstotka. Pomenila so 0,37 odstotka celotne in 0,38 odstotka splošne kriminalitete.

Uspeli so raziskati vsa ta dejanja.

Na območju posamezne uprave za notranje zadeve so obravnavali toliko dejanj te vrste: Maribor 43, Celje 27, Ljubljana mesto 21, Novo mesto 12, Kranj 10, Murska Sobota 7, Nova Gorica 6, Koper in Krško po 5, Ljubljana okolica in Slovenj Gradec po 3 in Postojna 1, nobenega primera pa ni bilo v Trbovljah.

IV. Gospodarska kriminaliteta

Delavci v organih za notranje zadeve so leta 1986 obravnavali 2071 kaznivih dejanj gospodarske kriminalitete, to je 16,7 odstotka manj kot leta 1985, ko je bilo 2487 takih dejanj. V to zvrst kriminalitete smo uvrstili 4 skupine kaznivih dejanj iz KZ SR Slovenije (kazniva dejanja zoper upravljanje družbenih sredstev in naravna bogastva, zoper uradno dolžnost in javna pooblastila, zoper delovno razmerje in socialno varnost ter dejanja zoper samoupravljanje), 2 skupini kaznivih dejanj iz KZ SFRJ (kazniva dejanja zoper gospodarstvo in enotnost jugoslovanskega trga ter kazniva dejanja uradnih oseb v zveznih organih zoper uradno dolžnost) in kazniva dejanja po posebnih zveznih zakonih.

Med temi dejanji je bilo 300 gozdnih tatvin, 53 primerov nezakonitega lova in ribolova, 4 primeri uničevanja gozdov, ki ne pomenijo prave gospodarske kriminalitete in to velja še za nekatera druga dejanja, kot so na primer izdaja nekritega čeka pod 100.000 din, neorganizirane oblike kupčevanja z zlatim denarjem in tujo valuto, nedovoljena trgovina itd. Zato poznavalci govorijo o pravi gospodarski kriminaliteti, ki ne obsega prej naštetih dejanj. Tako so leta 1986 v pravo gospodarsko kriminaliteto uvrstili 1504 dejanja, to je 69,5 odstotkov dejanj, ki so sicer uvrščena v področje gospodarske kriminalitete.

Celotna škoda, ki so jo povzročila kazniva dejanja te vrste, je bila ocenjena na 2,3 milijarde dinarjev ali za 131 odstotkov več kot leta 1985.

Uprava za notranje zadeve so obravnavale toliko kaznivih dejanj: Celje 259, Koper 100, Kranj 251, Krško 88, Ljubljana-mesto 231, Ljubljana-okolica 169, Maribor 351, Murska Sobota 168, Nova Gorica 67, Novo mesto 159, Postojna 77, Slovenj Gradec 61 in Trbovlje 83, 7 dejanj pa je bilo drugod ali neznano kje. Leta 1986 se je v primerjavi z letom prej povečalo število kaznivih dejanj na območju uprave za notranje zadeve Kranj in Slovenj Gradec, povsod drugod pa se je število dejanj zmanjšalo.

Delavci organov za notranje zadeve so ovdili pristojnim javnim tožilstvom 2400 osumljencev in to je 391 oseb ali 14 odstotkov manj kot leto prej.

Sedaj bomo prikazali nekaj značilnosti vseh poglavij iz kazenskih zakonov, ki jih štejejo med gospodarsko kriminaliteto, in sicer po vrstnem redu glede na število primerov.

1. Kazniva dejanja zoper upravljanje družbenih sredstev in naravna bogastva (XIV. poglavje KZ SRS)

Miličniki in kriminalisti so obravnavali 1700 kaznivih dejanj zoper upravljanje družbenih sredstev in naravna bogastva, to je 397 dejanj manj kot leto prej ali zmanjšanje za 23,3 odstotka. Ta dejanja so pomenila 4,46 odstotka vse kriminalitete in 82,1 odstotka gospodarske kriminalitete.

Največ je bilo teh dejanj: 310 poneverb (lani 416), 300 gozdnih tatvin (427), 197 zlorab položaja ali pravic odgovorne osebe (172), 148 primerov nedovoljene trgovine (171), 120 neupravičenih uporab (179), 111 primerov ponarejanja ali uničenja poslovnih listin (139), 111 grabežev (77), 98 dejanj nevestnega gospodarjenja (92), 81 zatajitev davščin in drugih družbenih dajatev (85), 51 dejanj nezakonitega lova (98), 35 primerov nedovoljenega razpolaganja s stanovanji, po 29 primerov neupravičenega sprejemanja ali dajanja daril (61 oziroma 50), 20 primerov nevestnega ravnanja z zaupanim družbenim premoženjem (22) itd. Število večine teh dejanj se je leta 1986 zmanjšalo v primerjavi z letom 1985.

Posamezne uprave za notranje zadeve so obravnavale toliko kaznivih dejanj: Maribor 286, Celje 198, Kranj 194, Ljubljana mesto 181, Ljubljana okolica 161, Murska Sobota 147, Novo mesto 128, Koper 81, Trbovlje 77, Krško 76, Postojna 71, Nova Gorica 55 in Slovenj Gradec 42.

Raziskali so 1631 teh dejanj ali 96 odstotkov. Neraziskanih je ostalo 59 gozdnih tatvin in 10 dejanj nezakonitega lova.

Ovadili so 1996 osumljencev, to je 357 manj kot leto prej in je zmanjšanje za 15,2 odstotka.

2. Kazniva dejanja zoper gospodarstvo in enotnost jugoslovanskega trga (XVIII. poglavje KZ SFRJ)

Zapisali so 195 kaznivih dejanj zoper gospodarstvo in enotnost jugoslovanskega trga, to je 13 dejanj več kot leta 1985 ali povečanje za 7,1 odstotka. Pomenila so 0,51 odstotka vse in 9,42 odstotka gospodarske kriminalitete.

Med temi dejanji je bilo: 102 primera izdaje nekritega čeka (lani 114), 41 dejanj kupčevanja z zlatim denarjem, tujo valuto in devizami (21), 26 ponarejanj vrednotnic (15), 12 primerov ponarejanja denarja (19), 11 dejanj neupravičenega posredovanja ali zastopanja v zunanjetrgovinskem poslovanju (7) in 3 druga dejanja (6).

Organi za notranje zadeve so raziskali 186 teh dejanj ali 95,4 odstotka. Neraziskanih je ostalo 8 primerov ponarejanja vrednotnic in 1 dejanje ponarejanja denarja. Prijavili so 204 osumljene, to je 19 več kot leto prej ali povečanje za 10,3 odstotka.

Na območju posamezne uprave za notranje zadeve so zapisali toliko kaznivih dejanj: Celje 47, Ljubljana mesto 40, Maribor 32, Kranj 19, Novo mesto 17, Slovenj Gradec 9, Koper 7, po 6 v Krškem in na območju Ljubljana okolica, Murska Sobota 4, Postojna in Trbovlje po 3 in Nova Gorica 2.

3. Kazniva dejanja zoper uradno dolžnost in javna pooblastila (XVII. poglavje KZ SRS)

Miličniki in kriminalisti so zapisali 53 kaznivih dejanj zoper uradno dolžnost in javna pooblastila, to je 49 dejanj manj kot leto prej ali zmanjšanje za 48 odstotkov. Pomenila so 0,14 odstotka vse in 2,6 odstotka gospodarske kriminalitete.

Med temi dejanji je bilo 22 primerov dajanja podkupnine (lani 34), 18 zlorab uradnega položaja ali uradnih pravic (34), 4 ponareditve ali uničenja uradne listine, knjige ali spisa (8), 4 primeri grdega ravnanja z zlorabo uradnega položaja ali uradnih pravic (7), 2 dejanji nevestnega dela v službi (3), 2 primera jemanja podkupnine (15) in 1 drugo dejanje (1). Število večine teh dejanj se je leta 1986 zmanjšalo v primerjavi z letom prej.

Posamezne uprave za notranje zadeve so zapisale toliko kaznivih dejanj: Maribor 9, Ljubljana-mesto in Murska Sobota po 7, Novo mesto 5, Koper 4, Celje, Kranj, Krško in Slovenj Gradec po 3, Ljubljana-okolica in Postojna po 2, Nova Gorica 1, nobeno dejanje pa ni bilo zapisano v Trbovljah.

Raziskali so vsa ta dejanja. Ovadili so 62 osumljencev, to je 57 manj kot leto prej ali zmanjšanje za 47,9 odstotka.

4. Kazniva dejanja zoper delovno razmerje in socialno varnost (IX. poglavje KZ SRS)

Delavci v organih za notranje zadeve so leta 1986 obravnavali 35 kaznivih dejanj zoper delovno razmerje in socialno varnost, to je 17 dejanj več kot leto prej ali povečanje za 94,4 odstotka. Pomenila so 0,09 odstotka vse in 1,7 odstotka gospodarske kriminalitete.

Posamezne uprave za notranje zadeve so obravnavale toliko teh dejanj: Maribor 10, Celje 9, Novo mesto 6, Koper in Kranj po 3, Krško 2, Nova Gorica in Postojna po 1, druge uprave pa niso zapisale takih primerov.

Delavci v teh organih so uspeli raziskati vsa dejanja. Kazenske ovadbe so podali zoper 36 osumljencev, to je 16 več kot leto prej ali povečanje za 80 odstotkov.

5. Kazniva dejanja zoper samoupravljanje (VIII. poglavje KZ SRS)

Bilo je 17 kaznivih dejanj zoper samoupravljanje, leto prej pa 19 ali zmanjšanje za 10,5 odstotka. Pomenila so 0,04 odstotka vse in 0,8 odstotka gospodarske kriminalitete.

Posamezne uprave za notranje zadeve so zapisale toliko dejanj: Maribor 7, Trbovlje 3, Celje, Ljubljana-mesto in Slovenj Gradec po 2, Krško 1, druge uprave pa niso obravnavale teh dejanj.

Med temi dejanji je bilo 9 kršitev samoupravljanja (6), 5 zlorab samoupravljanja (10), 1 kršitev pravice do samoupravljanja (2) in 2 drugi kaznivi dejanji (1).

Miličniki in kriminalisti so raziskali vsa ta dejanja. Ovadili so 18 osumljencev, leto prej pa 24.

6. Kazniva dejanja uradnih oseb v zveznih organih zoper uradno dolžnost (XIX. poglavje KZ SFRJ)

Leta 1986 je bilo v SR Sloveniji zapisanih 6 kaznivih dejanj uradnih oseb v zveznih organih zoper uradno dolžnost, to je 4 dejanja manj kot leto prej ali zmanjšanje za 40 odstotkov. Pomenila so 0,01 odstotka vse in 0,3 odstotka gospodarske kriminalitete.

Ta dejanja so obravnavale uprave za notranje zadeve: Koper in Murska Sobota po 2, Kranj in Slovenj Gradec po 1.

Bilo je 5 zlorab uradnega položaja in 1 je-manje podkupnine. Raziskali so vse te primere. Pristojnemu javnemu tožilstvu so ovadili 8 oseb, leto prej pa 10 oseb.

7. Kazniva dejanja po posebnih zveznih zakonih

Leta 1986 je bilo v SR Sloveniji zapisanih 67 kaznivih dejanj po posebnih zveznih zakonih, to je 8 dejanj več kot leto prej ali povečanje za 13,6 odstotka. Bilo je 59 dejanj po carinskem zakonu in 8 drugih dejanj. Vsa so bila raziskana.

Posamezne uprave za notranje zadeve so obravnavale toliko teh dejanj: Kranj 31, Nova Gorica 9, Murska Sobota 8, Maribor 7, Slovenj Gradec 4, Koper in Novo mesto po 3 in Ljubljana-mesto 1, 1 dejanje pa je bilo storjeno drugod oziroma neznanu kje.

V. POLITIČNA KRIMINALITETA

Med politično kriminaliteto smo uvrstili štiri skupine kaznivih dejanj po KZ SFRJ (kazniva dejanja zoper temelje socialistične samoupravne družbene ureditve in varnosti SFRJ — XV. poglavje, kazniva dejanja zoper človečnost in mednarodno pravo — XVI. poglavje, kazniva dejanja zoper ugled SFRJ, tuje države in mednarodne organizacije — XVII. poglavje in določena kazniva dejanja zoper oborožene sile SFRJ — XX. poglavje) ter dve skupini kaznivih dejanj iz KZ SR Slovenije (določena kazniva dejanja zoper čast in dobro ime — XII. poglavje in določena kazniva dejanja zoper javni red in mir — XIX. poglavje).

Delavci organov za notranje zadeve so leta 1986 obravnavali 37 kaznivih dejanj s političnim škodljivim obeležjem, prejšnje leto pa 38 takih dejanj. Pomenila so 0,1 odstotka vseh kaznivih dejanj.

Bilo je 18 dejanj zbujanja narodnostnega, rasnega ali verskega sovraštva, razdora ali nestrpnosti (10), 9 primerov žalitve SFRJ (17), 5 dejanj sovražne propagande (4), 2 dejanji širjenja lažnih vesti (1), 2 dejanji sramotitve narodov in narodnosti SFRJ (3) in 1 drugo dejanje (2).

Raziskali so 20 teh dejanj ali 51,3 odstotka. Prijavili so 24 osumljencev.

Posamezne uprave za notranje zadeve so zapisale to število dejanj: Celje 1, Koper 3, Kranj 4, Krško 3, Ljubljana mesto 13, Ljubljana okolica 6, Maribor 1, Murska Sobota 1, Nova Gorica 2, Slovenj Gradec 2 in Trbovlje 1, Novo mesto in Postojna pa nista obravnavala teh primerov.

VI. RAZISKOVANJE KRIMINALITETE

Navedli bomo nekaj podatkov o odkrivanju kaznivih dejanj v SR Sloveniji leta 1986 in o ugotavljanju storilcev teh dejanj. Nekaj podatkov bo navedenih tudi za območje uprav za notranje zadeve. Podatki bodo navedeni po takem zaporedju kot poteka »tehnologija« v organih za notranje zadeve.

Organi za notranje zadeve so prvi, čeprav ne edini državni organ, ki vodi popis kriminalitete v naši republiki. Zato se najprej postavlja vprašanje, kako so delavci v teh organih sploh izvedli za to, da je bilo kaznivo dejanje storjeno. Za 38 118 kaznivih dejanj so miličniki in kriminalisti izvedeli takole: 18 769 dejanj so ugotovili oškodovanci sami, bodisi da gre za občane ali za delovne ljudi (49,2 odstotka), 9363 dejanj so ugotovili delavci organov za notranje zadeve (24,6 odstotka), 5626 dejanj so ugotovile oškodovane organizacije in skupnosti (14,8 odstotka), 4059 dejanj so ugotovile organizacije in skupnosti, ki z dejanji niso bile oškodovane (10,6 odstotka), inšpekcijske službe so ugotovile 104 dejanja (0,3 odstotka) in na druge načine so izvedeli za 191 dejanj (0,5 odstotka).

Leta 1986 se je v primerjavi z letom prej povečal odstotek dejanj, ki so jih ugotovili tile dejavniki družbene samozaščite: neoškodovane organizacije in skupnosti (za 0,1 odstotka) in drugi dejavniki (za 0,1 odstotka), zmanjšal se je odstotek oškodovanih organizacij in skupnosti (za 1,5 odstotka), deleža drugih dveh dejavnikov pa sta ostala enaka.

Ko so delavci organov za notranje zadeve izvedeli za kazniva dejanja in jih zapisali, so za 12 373 dejanj takoj izvedeli, kdo jih je storil, to pomeni, da za 32,4 odstotka vse kriminalitete ni bilo treba ugotavljati storilcev. Miličniki in kriminalisti so se torej usmerili v odkrivanje storilcev za 25 745 kaznivih dejanj in uspeli so odkriti osumljence za 9813 kaznivih dejanj ali za 38,1 odstotka kriminalitete, ki ni bila raziskana že ob zaznambi za kaznivo dejanje.

Skupaj je ostalo neraziskanih 15 932 dejanj ali 41,7 odstotka vse kriminalitete. Skupna raziskavnost se je leta 1986 v primerjavi z letom prej povečala za 2,3 odstotka. Vsi zgoraj navedeni podatki se zadnja leta le malo spreminjajo.

Na območju posamezne uprave za notranje zadeve je ostal neraziskan tale delež vse kriminalitete: Celje 41,1 odstotka, Koper 44,4 odstotka, Kranj 39,4 odstotka, Krško 34,1 odstotka, Ljubljana mesto 52,3 odstotka, Ljubljana okolica 37 odstotkov, Maribor 36,5 odstotka, Murska Sobota 31,9 odstotka, Nova Gorica 41,6 odstotka, Novo mesto 37,7 odstotka, Postojna 38,8 odstotka, Slovenj Gradec 29,2 odstotka in Trbovlje 26,5 odstotka. Leta 1986 se je v primerjavi z letom 1985 zmanjšala raziskavnost celotne kriminalitete le na območju uprave za notranje zadeve Krško, povsod drugod se je raziskavnost povečala.

VII. SPLOŠNI PODATKI O OSUMLJENCIH

Miličniki in kriminalisti so leta 1986 obravnavali 27 553 oseb, ki so bile osumljene, da so storile kaznivo dejanje. Prejšnje leto je bilo takih oseb 2048 več in to pomeni, da je bilo leta 1986 6,9 odstotka manj osumljencev.

Kdo pa je odkril osumljenca? Oškodovani občani so ugotovili 1819 osumljencev (6,6 odstotka), neoškodovani občani 759 osumljencev (2,8 odstotka), inšpekcijske službe 22 osumljencev (0,1 odstotka), organizirane oblike družbene samozaščite 53 osumljencev (0,2 odstotka), delavci organov za notranje zadeve 15 678 osumljencev (57 odstotkov) in na druge načine je bilo odkritih 39 osumljencev (0,2 odstotka), 9132 osumljencev pa je bilo znano že ob ugotovitvi kaznivih dejanj (33,1 odstotka). Leta 1986 se je v primerjavi z letom prej povečal odstotek storilcev, ki so jih odkrili tile dejavniki: organizirane oblike družbene samozaščite (za 0,1 odstotka) in delavci organov za notranje zadeve (za 4,1 odstotka), delež drugih dejavnikov pri odkrivanju storilcev se je zmanjšal, enako tudi delež osumljencev, ki so bili znani ob ugotovitvi dejanja.

Med 27 553 osumljenci je bilo mnogo takih, ki so jih miličniki in kriminalisti obravnavali večkrat, zato je »čistih« oseb te vrste 17 634 in to je 1195 oseb manj kot leto prej. Med različnimi osumljenci jih je bilo 3173 že prej kaznovanih oziroma obsojenih: delež ponavljalcev je

torej dosegel 18 odstotkov, leto prej pa 18,3 odstotka. Med njimi je bilo 769 osumljencev prej kaznovanih za enako kaznivo dejanje in to pomeni, da je delež specialnih povratnikov dosegel 24,2 odstotka, leto prej pa 22,7 odstotka.

Največ specialnih ponavljalcev je bilo pri teh kaznivih dejanjih: tatvine (429), velike tatvine (70), lahka telesna poškodba (68), poškodovanje tuje stvari (39), goljufija (32), odvzem motornega vozila (28), nasilniško obnašanje (20) itd.

Posamezne uprave za notranje zadeve so obravnavale toliko osumljencev: Celje 3592, Koper 1439, Kranj 2277, Krško 1003, Ljubljana mesto 5957, Ljubljana okolica 2064, Maribor 4928, Murska Sobota 1442, Nova Gorica 1179, Novo mesto 1660, Postojna 470, Slovenj Gradec 773 in Trbovlje 696, 53 dejanj pa so obravnavali delavci ZEM.

Med 27 553 osumljenci je bilo 12 614 (45,8 odstotka) zaposlenih v družbenem sektorju (11 459 delavcev in 1145 uslužbencev), 2222 študentov in učencev (8,1 odstotka), 983 obrtnikov (3,6 odstotka), 388 kmetov (1,4 odstotka), 162 gospodinje (0,6 odstotka) ter 3772 oseb drugih dejavnosti (13,7 odstotka), 7412 osumljencev pa je bilo nezaposlenih (26,9 odstotka). Leta 1986 se je v primerjavi z letom prej povečal odstotek teh kategorij osumljencev: obrtniki (za 0,6 odstotka), nezaposleni (za 3,1 odstotka), osebe iz drugih dejavnosti (za 6,4 odstotka), deleži drugih skupin pa so se zmanjšali.

VIII. KRIMINALITETA MLADOLETNIKOV

Od 38 118 kaznivih dejanj je bilo 18 764 takih, ki so jih storili polnoletni osumljenci, 3422 dejanj so storili mladoletniki, 15 932 dejanj pa ni bilo raziskanih in ne vemo, kdo jih je storil. Kazniva dejanja, ki so jih storili mladoletniki, so pomenila 9 odstotkov vse kriminalitete v SR Sloveniji in 15,4 odstotka vse raziskane kriminalitete. Mladoletniki so storili 329 dejanj manj kot leta 1985 ali zmanjšanje za 8,8 odstotka.

Posamezne uprave za notranje zadeve so obravnavale toliko kaznivih dejanj mladoletnikov: Celje 457, Koper 143, Kranj 213, Krško 66, Ljubljana mesto 954, Ljubljana okolica 263, Maribor 593, Murska Sobota 150, Nova Gorica 168, Novo mesto 189, Postojna 46, Slovenj Gradec

Preglednica 4: Mladoletni osumljenci v Sloveniji leta 1986

Kazniva dejanja zoper	Število osumljencev		
	vsi	mladoletniki	odstotek
— življenje in telo	1 864	74	4,0
— zoper svoboščine in pravice človeka in občana	416	63	15,1
— samoupravljanje	18	1	5,6
— delovno razmerje in socialno varnost	36	—	—
— zakonsko zvezo, družino in mladino	152	—	—
— spolno nedotakljivost in moralo	262	37	14,1
— čast in dobro ime	53	3	5,7
— človekovo zdravje	6	—	—
— upravljanje družb. sred. in naravna bogastva	1 996	18	0,9
— družbeno in zasebno premoženje	19 644	4286	21,8
— pravni promet	615	43	7,0
— uradno dolžnost in javna pooblastila	62	—	—
— pravosodje	197	9	4,6
— javni red in mir	736	41	5,6
— splošno varnost ljudi in premoženje	516	4	0,7
— varnost javnega prometa	147	6	4,1
Skupaj KZ SRS	26 720	4586	17,2
— temelje socialistične samoupravne družbene ureditve in varnosti SFRJ	13	7	53,8
— človečnost in mednarodno pravo	2	—	—
— ugled SFRJ, tuje države in mednarodne organizacije	9	—	—
— gospodarstvo in enotnost jugoslovanskega trga	204	1	0,5
— uradno dolžnost uradnih oseb v zveznih organih	8	—	—
— oborožene sile	4	1	25,0
— druge družbene vrednote	445	46	10,3
— dogovor in združitev za izvrševanje KD, določenih z zveznim zakonom	2	2	100,0
Skupaj KZ SFRJ	687	57	8,3
KD po KZ SR in SAP	69	—	—
KD po poseb. zvez. zakonih	77	—	—
S K U P A J	27 553	4643	16,8

107 in Trbovlje 70. Leta 1986 se je v primerjavi z letom prej povečalo število kaznivih dejanj mladoletnikov na območju uprave za notranje zadeve Celje, Nova Gorica, Slovenj Gradec in Trbovlje, drugod pa se je zmanjšalo.

Zapisali so 4643 mladoletnikov, ki so bili osumljeni, da so storili kaznivo dejanje, to je 292 manj kot leto prej ali 5,9 odstotka manj. Mladoletniki so pomenili 16,8 odstotka vseh osumljencev.

Posamezne uprave za notranje zadeve so zapisale tole število mladoletnikov: Celje 622, Koper 201, Kranj 269, Krško 65, Ljubljana mesto 1319, Ljubljana okolica 406, Maribor 738, Murska Sobota 186, Nova Gorica 261, Novo mesto 249, Postojna 71, Slovenj Gradec 162 in Trbovlje 91. Leta 1986 se je v primerjavi z letom prej povečalo število obravnavanih mladoletnikov na območju uprave za notranje zadeve Celje, Ljubljana mesto in okolica, Postojna, Slovenj Gradec in Trbovlje, drugod pa se je to število zmanjšalo.

Nekaj podatkov o mladoletnih storilcih kaznivih dejanj je v preglednici 4.

V preglednici 4 smo našli tudi tista poglavja kazenskih zakonov, kjer mladoletniki niso storili nobenega kaznivega dejanja in sicer zaradi tega, ker smo z njo hoteli prikazati notranjo strukturo vseh osumljencev in ne le mladoletnikov.

Še vedno velja, da pomeni premoženjska kriminaliteta pravo jedro mladoletniških kaznivih dejanj: 92,3 odstotka mladih je bilo obravnavanih za te vrste prestopkov. Celo 2133 mladoletnikov je bilo osumljenih, da so storili tatvino, 1225 za veliko tatvino, 290 za odvzem motornega vozila, 394 za poškodovanje tuje stvari, 117 za prikrivanje itd.

Med kaznivimi dejanji zoper življenje in telo velja omeniti, da so mladoletniki storili 36 lah-

kih telesnih poškodb, 16 hudih telesnih poškodb, eden pa je povzročil smrt iz malomarnosti. Za nasilniško obnašanje so miličniki ovdili 29 mladoletnikov.

Iz tega kratkega prikaza bi lahko sklepali, da se sestava mladoletniške kriminalitete ni bistveno spremenila v primerjavi z letom 1985.

IX. SKLEP

Tudi v letu 1986 so miličniki in kriminalisti svojo pozornost usmerili v preprečevanje kaznivih dejanj, na področju gospodarske kriminalitete pa na odkrivanje najtežjih oblik napadov na družbeno premoženje.

Nedvomno ima svoj vpliv na število obravnavanih kaznivih dejanj in s tem na obseg tako imenovanega temnega polja tudi inflacija, vendar se njen vpliv lahko le domneva, nemogoče pa ga je oceniti ali ugotoviti brez tehtnih raziskovanj.

Na splošno se da zapisati, da se je notranja sestava kriminalitete gibala to leto v okvirih zadnjih let. Edino pomembno spremembo velja omeniti pri ropih.

Pri načinu izvrševanja ropov so leta 1986 (spet) uporabili strelno orožje. To se je zgodilo pri ropu v banki na Planini pri Kranju in pri ropu v Beograjski banki v Ljubljani.

Delavci organov za notranje zadeve so dosegli velik uspeh, ko so odkrili organizirano skupino storilcev, ki je ropala na Gorenjskem. V tej roparski skupini je bila svojevrstna delitev »dela«: eden je kradel motorna vozila za prihod ali odhod na kraj dejanja, drug je skrbel za zvezo z drugimi kriminalci, ki so odkupili oziroma prevzeli naropani denar, ga zamenjali v devize itd.

UDC 343.3/7 (497.12) »1986«

Crime in Slovenia in 1986

Čelik, Pavle, M. A. in Sociology, Head of Police Department of Ljubljana-City, Ljubljana, Yugoslavia

The law enforcement officers registered 38,118 criminal offences in Slovenia in 1986, that is 4,658 acts or 10.9 per cent fewer than in 1985. 36,010 criminal acts were classified under general crime, 2,071 under economic crime and 37 under political crime. Society was damaged by 12,517 acts, while individuals and their property were damaged by 25,601 acts. The total material damage amounted to 8.7 billion dinars.

The crime rate computed per 100,000 inhabitants was 1924 criminal offences. One criminal offence was committed approximately every 14 minutes.

Law enforcement officers and investigators succeeded in investigating 22,186 criminal offences or 58.3 per cent. They dealt with 27,553 suspects, i. e. 6.9 per cent fewer than the previous year. The suspects numbered 17,634 different persons. because

many of them were handled more than once by law enforcement officers and investigators. There were 3,173 suspects who have been sentenced before, which is 18 per cent. Of these 769 suspects had previously been sentenced for the same criminal offence, which means that the proportion of special recidivists amounted to 24.2 per cent.

Among all the suspects there were 4,943 juveniles, who committed 3,422 criminal offences. They represented 16.8 per cent of all the suspects, and their acts 9 per cent of the total amount of crime in Slovenia.

After nearly 25 years two armed bank robberies occurred, one in Ljubljana, the other in Kranj; in the case of the second robbery an organized criminal group was involved.